

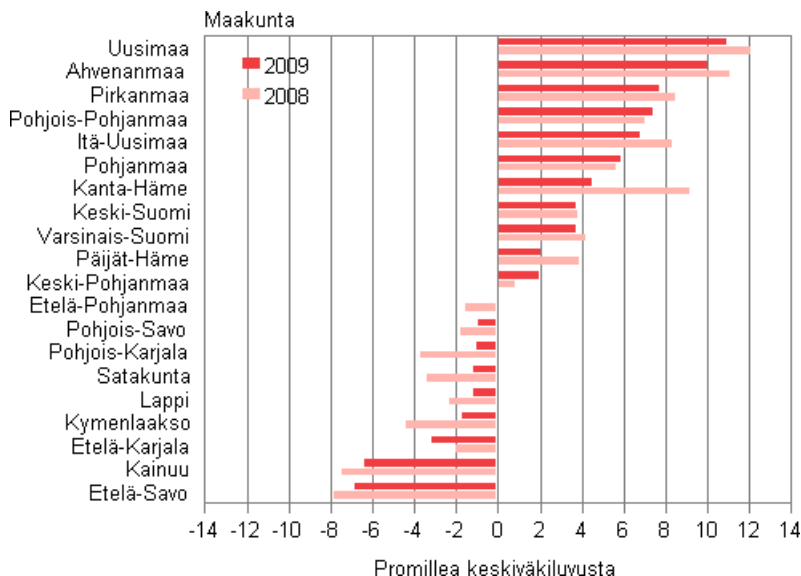
Väestörakenne

2009 vuosikatsaus

Maakuntien väestökehitys ajautumassa eri suuntiin

Vuonna 2009 väkiluku kasvoi 12 maakunnassa, edellisellä vuotena 11 maakunnassa. Väkiluku väheni kahdeksassa maakunnassa. Näissä kahdeksassa maakunnassa väkiluvun lasku on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään viimeiset 15 vuotta. Suomen maakunnat ovat ajautuneet väkiluvun kehityksessä eri suuntiin, sillä kahdeksan maakuntaa on vastaavasti kasvattanut väkilukuaan yhtäjaksoisesti vähintään viimeiset 10 vuotta.

Maakuntien suhteellinen väestömuutos vuosina 2008 ja 2009



Suhteellisesti väestönkasvu oli suurinta Uudellamaalla (11,0 promillea), Ahvenanmaalla (10,1 promillea) ja Pirkanmaalla (7,7 promillea). Väestön määrä väheni suhteellisesti eniten Etelä-Savossa (6,8 promillea), Kainuussa (6,3 promillea) ja Etelä-Karjalassa (3,2 promillea).

Väestömäärän yhtäjaksoisella vähenemisellä on seurauksensa. Synnyttävät ikäluokat ovat tulevaisuudessa yhä pienempiä, kun muuttotappio vie nuoria alueilta pois. Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden on ollut viimeisen 10 vuoden ajan negatiivinen Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kainuun, Kymenlaakson, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Satakunnan maakunnissa.

Kuntien väestökehitys

Kuntien määrän vähentyminen on viime aikojen kuntaliitosten myötä kiihtynyt. Vuonna 1970 Suomessa oli vielä 518 kuntaa. 1970-luvulla kuntien määrä väheni nopeasti ja vuonna 1980 kuntia oli 464. 2000-luvulla kuntaliitosten määrä on jälleen lisääntynyt. Vuoden 2010 alussa astui voimaan neljä kuntaliitosta, joiden seurauksena kuntien määrä väheni kuudella. Kuntia on nyt Suomessa 342.

Yhteenvedona kunnittaisista väestömuutoksista vuonna 2009:

- väestö väheni 199 kunnassa (58 prosenttia kunnista)
- kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän 201 kunnassa (59 %)
- muuttotappiota kärsi 173 kuntaa (51 %)
- kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän ja kokonaisnettomuutto oli negatiivinen 124 kunnassa (36 %)

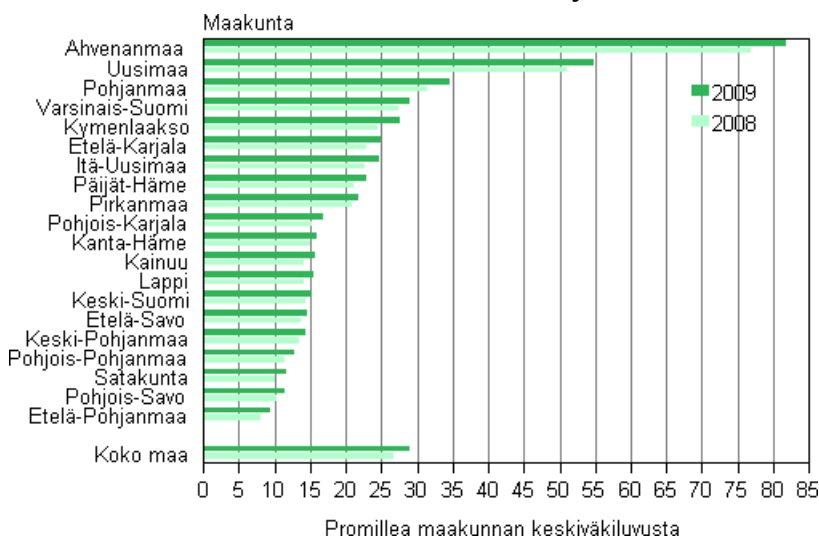
Suomessa ulkomaiden kansalaisia EU27–maista seitsemänneksi vähiten

Ulkomaiden kansalaisten osuus on 2,9 prosenttia väestöstä. Suomessa on suhteessa vähän ulkomaiden kansalaisia. Vuoden 2008 tilastojen mukaan ulkomaiden kansalaisten osuus väestöstä oli Suomessa seitsemänneksi alhaisin nykyisistä EU27-maista.

Suomessa asuvista ulkomaiden kansalaisista Euroopan maiden kansalaisia oli 98 382 eli 63 prosenttia. Heistä yli puolet oli EU27-maiden kansalaisia (56 106). Aasian maiden kansalaisia oli 33 540 (22 prosenttia ulkomaiden kansalaisista), Afrikan maiden kansalaisia 15 843 (10 prosenttia) ja muualta tai tuntemattomia 7 940 (5 prosenttia).

Puolet ulkomaiden kansalaisista asuu Uudellamaalla. Ulkomaalaiset keskittyvät nimenomaan Helsinkiin. Helsingissä asuu 26,8 prosenttia kaikista Suomessa asuvista ulkomaiden kansalaisista ja asukasluvusta heitä on 7,2 prosenttia. Espoossa ulkomaalaisia on 6,3 prosenttia, Vantaalla 6,0 prosenttia ja Turussa 4,7 prosenttia asukasluvusta. Ahvenanmaalla on suhteellisesti eniten ulkomaiden kansalaisia (8,2 %). Heistä 51 prosenttia on Ruotsin kansalaisia.

Ulkomaiden kansalaiset maakunnittain 2008 ja 2009



Sisällys

1. Katsaus Suomen väestöön 2009.....	4
1.1. Äidinkieli.....	4
1.2. Kansalaisuus.....	5
1.3. Uskonto.....	5

Taulukot

Liitetaulukot

Kunnat asukasmääräryhmittäin maakunnittain 31.12.2009.....	7
Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2009.....	8
15 - 74 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2009.....	9
15 - 74-vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2009.....	9
Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2009.....	10
Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2009.....	10
Väestö uskonnollisen yhdyskunnan ja iän mukaan 31.12.2009.....	11
Väestö uskonnollisen yhdyskunnan mukaan 2003 - 2009.....	11

Kuviot

Kuvio 1. Suurimmat vieraskielisten ryhmät vuosina 2008 ja 2009.....	4
Kuvio 2. Vieraskielisten määrä Suomessa vuosina 1990–2009.....	4
Kuvio 3. Suurimmat ulkomaiden kansalaisten ryhmät vuosina 2008 ja 2009.....	5
Kuvio 4. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus sukupuolen mukaan 1990–2009.....	6

Liitekuviot

Ruotsinkielisten osuus väestöstä 1900-2009.....	12
Väestöllinen huoltosuhde 1950-2009 ja ennuste 2010-2050.....	12
Maakuntien osuus väestöstä vuonna 2009.....	13
Ulkomailla syntyneet maakunnittain 2008 ja 2009.....	13

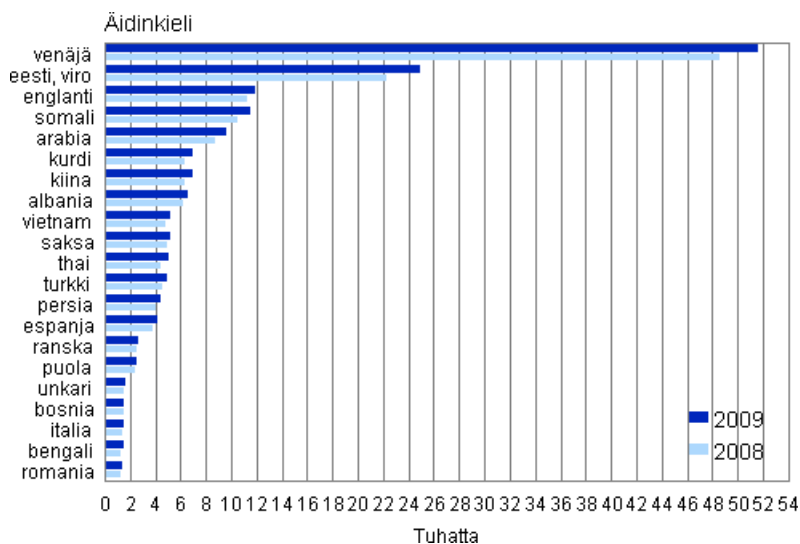
Laatuseloste: Väestörakenne 2009.....	14
---------------------------------------	----

1. Katsaus Suomen väestöön 2009

1.1. Äidinkieli

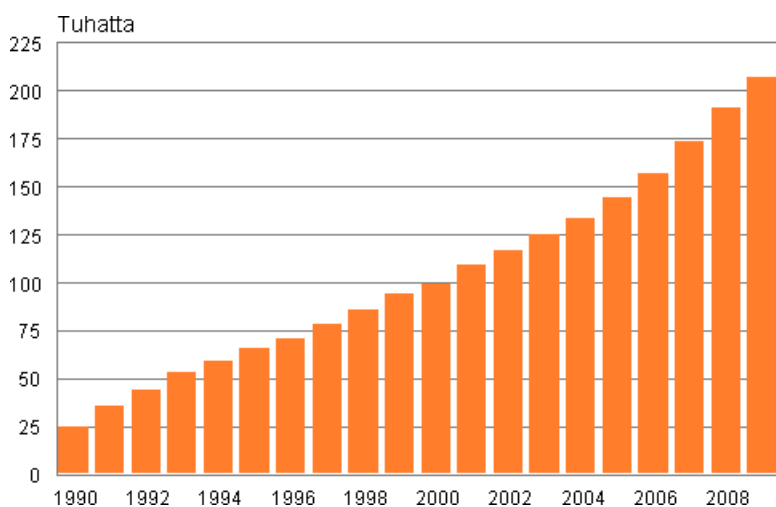
Vieraskielisiä oli vuoden 2009 lopussa 207 037. Luvussa on kasvua edellisestä vuodesta 16 499 henkeä. Vieraskielisten määrä on viimeisen yhdeksän vuoden aikana tuplaantunut. Kuviossa 1 nähdään yli 1 500 hengen vieraskielisten ryhmät vuodelta 2009 sekä samat kieliryhmät vuodelta 2008.

Kuvio 1. Suurimmat vieraskielisten ryhmät vuosina 2008 ja 2009



Edellisvuoteen verrattuna uusiksi yli tuhannen hengen vieraskieliseksi ryhmiksi nousivat bulgaria, japani, ukraina ja urdu. Suomessa on nyt 30 eri vieraskielistä ryhmää, joiden puhujia on vähintään 1 000 henkeä. Kaikkien kuviossa 1 näkyvien suurimpien kieliryhmien määrät kasvoivat vuoden 2009 aikana. Suurin vieraskielisten ryhmä on venäjänkieliset. Venäjänkielisiä on Suomessa jo 51 683 ja heidän osuutensa kaikista vieraskielisistä on 25 prosenttia.

Kuvio 2. Vieraskielisten määrä Suomessa vuosina 1990–2009



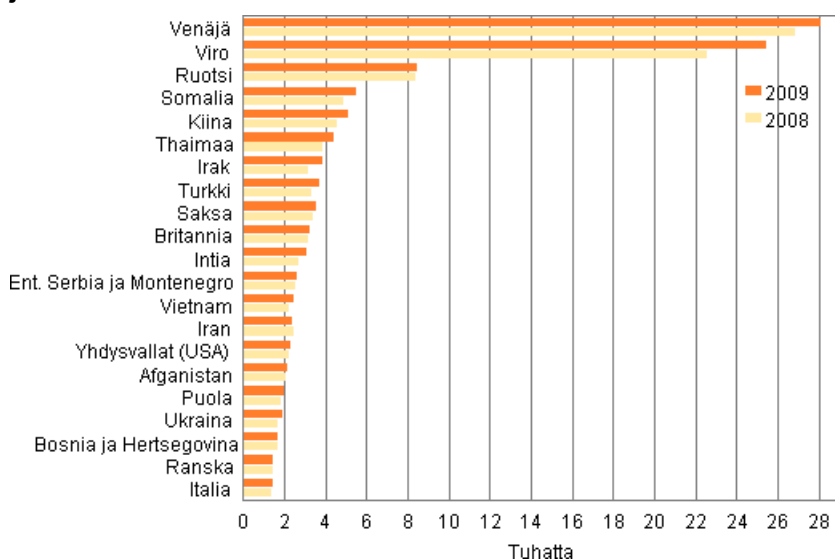
Väkilukuun suhteutettuna vieraskielisiä asuu eniten Uudellamaalla, 7,7 prosenttia ja Ahvenanmaalla, 4,8 prosenttia. Vähiten vieraskielisiä on Etelä-Pohjanmaalla, jossa heidän osuus väestöstä on vain prosenttia. Kunnittain tarkasteltuna vieraskielisten osuus on korkein Oravaisten kunnassa, jonka asukkaista 10,4 prosenttia on vieraskielisiä. Helsingissä vastaava osuus on toiseksi korkein, 10,2 prosenttia. Suomen

kunnista 12:ssa vieraskielisten osuus on yli 5 prosenttia. Vieraskielisten osuus on alle prosentin 126 kunnassa.

1.2. Kansalaisuus

Suomen väestöstä 97,1 prosenttia on myös Suomen kansalaisia. Täällä asui vuodenvaihteessa vakituisesti 155 705 muiden maiden kansalaista. Luku on 12 449 suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kaikkiaan Suomen ulkomaalaiset edustavat 172 kansalaisuutta. Mukana on kuitenkin myös entisiä kansalaisuuksia, kuten entinen Neuvostoliitto, entinen Jugoslavia ja tuoreimpana entinen Serbia ja Montenegro.

Kuvio 3. Suurimmat ulkomaiden kansalaisten ryhmät vuosina 2008 ja 2009



Suomessa asuvat ulkomaiden kansalaiset ovat ikärakenteeltaan huomattavasti nuorempia kuin muu väestö. Ulkomaiden kansalaisten miesten keski-ikä oli vuoden 2009 lopussa 33,7 ja naisten 34,5 vuotta. Vastaavat koko väestön keski-ikäet olivat miehillä 39,8 ja naisilla 42,7 vuotta.

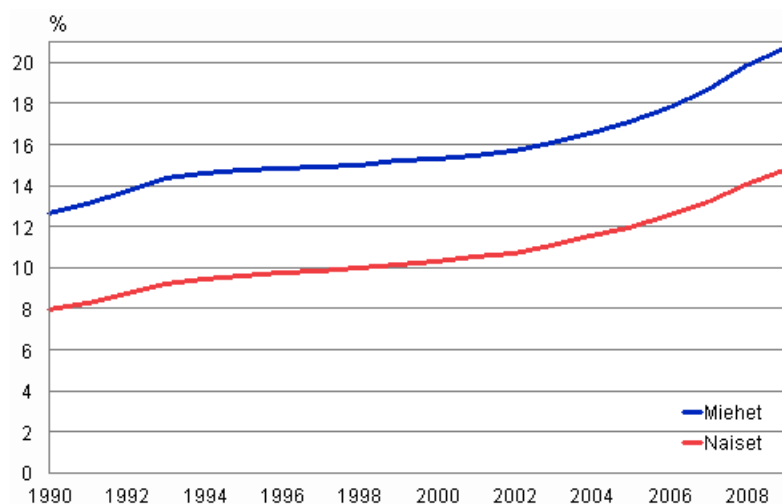
Väestöllinen huoltosuhde ulkomaiden kansalaisten osalta oli 24,2 (koko väestö 50,6) ja peräti 80,5 prosenttia ulkomaiden kansalaisista kuuluu työikäisiin eli 15–64-vuotiaisiin. Uusia ulkomaan kansalaisia ei saada pelkästään uusista maahanmuuttajista. Suomessa syntyi esimerkiksi vuonna 2009 kaikkiaan 1 871 ulkomaiden kansalaista.

Ulkomaan kansalaisista kahdeksan prosenttia (13 049 henkeä) puhuu äidinkielenään suomea, ruotsia tai saamea. Toisaalta taas 64 381 Suomen kansalaista puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vuonna 2003 Suomi hyväksyi lain, joka mahdollisti kaksoiskansalaisuuden. Ulkomaiden kansalainen ei enää menetä kotimaansa kansalaisuutta saadessaan Suomen kansalaisuuden. Vuoden 2009 lopussa Suomessa asui yli 50 000 henkilöä, joilla oli Suomen kansalaisuuden lisäksi jokin toinen kansalaisuus. Tilastoissa nämä henkilöt katsotaan Suomen kansalaisiksi.

1.3. Uskonto

Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien määrä on noussut selvästi sekä määrältään että suhteellisesti. Vuoden 1990 lopussa heitä oli 510 000 eli 10 prosenttia väestöstä. Vuoden 2009 tilastossa heitä on 945 330, suhteellisenä osuutena 18 prosenttia. Miehistä huomattavasti suurempi osa (21 %) kuin naisista (15 %) ei kuulunut mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Kuvio 4. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus sukupuolen mukaan 1990–2009



Alueellisesti uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus vaihtelee paljon. Uudenmaan maakunnassa uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus oli 26 prosenttia eli joka neljäs Uudenmaan maakunnassa asuva henkilö. Etelä-Pohjanmaan maakunnassa vastaava osuus oli vain 8 prosenttia.

Ulkomaisten kansalaisista uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien osuus on miehillä 87 ja naisilla 83 prosenttia. Ulkomailla syntyneistä henkilöistä 72 prosenttia ei ole minkään Suomessa rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan jäsen.

Liitetaulukot

Kunnat asukasmääräryhmittäin maakunnittain 31.12.2009

Maakunta	Asukasmääräluokka										
	Yhteensä	- 999	1 000 - 2 999	3 000 - 4 999	5 000 - 6 999	7 000 - 8 999	9 000 - 11 999	12 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 -
Koko maa asukkaita	5 351 427	7 418	162 048	240 281	226 428	270 150	282 559	515 846	1 103 907	760 270	1 782 520
Koko maa, kuntia	342	13	78	61	39	34	28	33	37	11	8
Uudenmaan maakunta	21	0	1	0	4	1	2	1	9	0	3
Itä-Uudenmaan maakunta	7	0	3	1	0	0	0	2	1	0	0
Varsinais-Suomen maakunta	28	1	7	3	1	4	3	5	2	1	1
Satakunnan maakunta	21	0	8	3	2	2	1	3	1	1	0
Kanta-Hämeen maakunta	11	0	2	0	2	2	1	2	1	1	0
Pirkanmaan maakunta	24	0	4	2	2	4	3	2	6	0	1
Päijät-Hämeen maakunta	12	0	2	4	0	1	0	2	2	0	1
Kymenlaakson maakunta	6	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0
Etelä-Karjalan maakunta	11	1	1	4	3	0	0	0	1	1	0
Etelä-Savon maakunta	17	0	5	4	4	1	0	0	3	0	0
Pohjois-Savon maakunta	23	0	6	6	3	2	2	0	3	1	0
Pohjois-Karjalan maakunta	14	0	3	1	3	2	1	3	0	1	0
Keski-Suomen maakunta	23	1	8	4	2	1	3	1	2	0	1
Etelä-Pohjanmaan maakunta	19	0	4	4	2	1	3	4	0	1	0
Pohjanmaan maakunta	17	0	3	4	2	3	2	2	0	1	0
Keski-Pohjanmaan maakunta	8	1	2	3	1	0	0	0	1	0	0
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	34	0	7	5	5	6	3	6	1	0	1
Kainuun maakunta	9	0	2	3	0	0	3	0	1	0	0
Lapin maakunta	21	0	5	8	2	3	0	0	2	1	0
Ahvenanmaa	16	9	5	1	0	0	1	0	0	0	0

Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2009

Avioliiton kesto	Avioliiton järjestysluku							
	Yhteensä	1	2	3	4	5	6-	Tuntematon
Yhteensä	1 003 582	885 167	104 106	10 440	1 249	180	58	2 382
0	30 516	23 336	6 001	952	171	41	15	0
1	31 987	24 626	6 189	977	160	24	11	0
2	29 867	23 069	5 817	831	119	24	7	0
3	27 589	21 383	5 320	774	95	14	3	0
4	27 389	21 423	5 236	626	87	13	4	0
0-4	147 348	113 837	28 563	4 160	632	116	40	0
5	26 507	20 553	5 215	656	73	9	1	0
6	23 006	18 109	4 314	494	74	8	7	0
7	23 123	18 192	4 310	544	67	9	1	0
8	20 684	16 338	3 787	497	56	5	1	0
9	21 120	16 797	3 820	454	45	3	1	0
5-9	114 440	89 989	21 446	2 645	315	34	11	0
10	18 940	15 166	3 371	351	43	3	0	6
11	18 226	14 636	3 181	328	41	6	0	34
12	17 195	14 064	2 777	281	31	5	1	36
13	17 697	14 546	2 832	260	23	1	0	35
14	16 724	13 993	2 453	220	26	1	0	31
10-14	88 782	72 405	14 614	1 440	164	16	1	142
15-19	80 174	69 061	10 080	840	64	10	3	116
20-24	76 012	67 123	8 106	556	30	2	0	195
25-29	81 896	73 671	7 489	361	18	1	3	353
30-34	82 379	76 069	5 727	211	12	1	0	359
35-39	93 016	89 179	3 408	98	5	0	0	326
40-44	86 631	84 423	2 057	62	6	0	0	83
45-49	65 511	64 057	1 365	39	2	0	0	48
50-54	46 189	45 438	702	13	1	0	0	35
55-59	26 804	26 452	328	10	0	0	0	14
60-64	11 025	10 844	171	2	0	0	0	8
65-69	1 234	1 225	8	0	0	0	0	1
70-	114	113	0	0	0	0	0	1
Tuntematon	2 027	1 281	42	3	0	0	0	701

15 - 74 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2009

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Naisia yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15 - 74	2 016 288	700 143	329 429	576 474	280 929	86 788	24 244	8 471	3 652	6 158
15 - 19	164 053	162 600	1 369	80	4	0	0	0	0	0
20 - 24	158 484	137 738	14 793	5 012	808	114	16	3	0	0
25 - 29	167 612	106 977	31 498	21 208	5 713	1 520	463	169	50	14
30 - 34	164 398	61 045	35 579	44 668	16 276	4 285	1 359	589	312	285
35 - 39	151 847	36 391	26 944	52 052	25 164	7 246	2 139	817	377	717
40 - 44	176 611	34 605	28 585	63 083	34 240	10 606	3 050	1 086	486	870
45 - 49	187 231	33 558	30 096	67 178	38 621	12 075	3 252	1 039	469	943
50 - 54	188 726	31 555	32 540	69 730	38 215	11 724	2 872	927	375	788
55 - 59	195 763	30 535	38 076	76 910	35 951	10 019	2 473	728	336	735
60 - 64	202 029	28 832	42 666	81 169	35 015	10 125	2 404	767	332	719
65 - 69	135 741	18 809	26 535	52 997	25 377	8 202	2 282	750	301	488
70 - 74	123 793	17 498	20 748	42 387	25 545	10 872	3 934	1 596	614	599

15 - 74-vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2009

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Miehiä yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15 - 74	2 019 737	871 792	291 765	501 462	242 094	75 036	21 410	7 353	3 109	5 716
15 - 19	170 583	170 207	361	14	1	0	0	0	0	0
20 - 24	165 988	156 141	7 676	1 868	268	28	6	1	0	0
25 - 29	177 022	135 591	24 675	12 697	2 918	795	241	75	20	10
30 - 34	173 572	89 508	35 410	34 394	10 256	2 451	773	410	215	155
35 - 39	158 921	56 778	29 262	45 840	19 206	4 966	1 427	560	293	589
40 - 44	182 143	53 294	29 217	56 580	29 331	9 080	2 607	892	347	795
45 - 49	191 110	50 305	28 328	61 245	34 615	10 993	3 247	1 061	461	855
50 - 54	189 311	45 926	28 591	62 072	35 412	11 723	3 243	1 050	428	866
55 - 59	192 402	41 224	32 113	68 243	34 714	10 883	3 004	1 028	393	800
60 - 64	194 857	35 815	36 342	74 202	33 649	10 157	2 715	874	354	749
65 - 69	122 578	20 188	22 877	47 552	21 952	6 760	1 908	613	257	471
70 - 74	101 250	16 815	16 913	36 755	19 772	7 200	2 239	789	341	426

Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2009

ikä	Naisia yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia naista kohden	Synnyttäneitä naisia yhteensä	Synnyttäneiden osuus ikäluokasta	Lapsia synnyttäneitä kohden
15 - 74	2 016 288	2 932 140	1,45	1 296 518	64,3	2,26
15 - 19	164 053	1 541	0,01	1 453	0,9	1,06
20 - 24	158 484	27 795	0,18	20 746	13,1	1,34
25 - 29	167 612	100 930	0,60	60 635	36,2	1,66
30 - 34	164 398	205 852	1,25	103 353	62,9	1,99
35 - 39	151 847	260 402	1,71	115 456	76,0	2,26
40 - 44	176 611	333 757	1,89	142 006	80,4	2,35
45 - 49	187 231	364 162	1,94	153 673	82,1	2,37
50 - 54	188 726	364 364	1,93	157 171	83,3	2,32
55 - 59	195 763	366 796	1,87	165 228	84,4	2,22
60 - 64	202 029	377 078	1,87	173 197	85,7	2,18
65 - 69	135 741	264 521	1,95	116 932	86,1	2,26
70 - 74	123 793	264 942	2,14	106 295	85,9	2,49

Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2009

ikä	Miehiä yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia miestä kohden	Miehiä, joilla lapsia yhteensä	Lapsia saaneiden osuus ikäluokasta	Lapsia isää kohden
15 - 74	2 019 737	2 552 006	1,26	1 147 945	56,8	2,22
15 - 19	170 583	392	0,00	376	0,2	1,04
20 - 24	165 988	12 364	0,07	9 847	5,9	1,26
25 - 29	177 022	63 880	0,36	41 431	23,4	1,54
30 - 34	173 572	153 928	0,89	84 064	48,4	1,83
35 - 39	158 921	216 315	1,36	102 143	64,3	2,12
40 - 44	182 143	295 339	1,62	128 849	70,7	2,29
45 - 49	191 110	333 274	1,74	140 805	73,7	2,37
50 - 54	189 311	340 398	1,80	143 385	75,7	2,37
55 - 59	192 402	348 670	1,81	151 178	78,6	2,31
60 - 64	194 857	355 592	1,82	159 042	81,6	2,24
65 - 69	122 578	230 796	1,88	102 390	83,5	2,25
70 - 74	101 250	201 058	1,99	84 435	83,4	2,38

Väestö uskonnollisen yhdyskunnan ja iän mukaan 31.12.2009

Uskonnollinen yhdyskunta	Yhteensä	0 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 -
Yhteensä	5 351 427	888 323	659 108	682 604	669 522	756 378	785 051	910 441
Suomen ev.lut. kirkko	4 273 425	765 157	538 805	499 497	504 944	572 489	614 895	777 638
Muut luterilaiset	1 196	180	147	157	147	190	158	217
Suomen ortodoksinen kirkkokunta	58 539	10 022	6 618	5 809	6 529	8 209	8 718	12 634
Muut ortodoksit	2 226	501	201	319	382	329	263	231
Jehovan todistajat	19 142	1 946	1 989	2 807	2 338	2 955	3 314	3 793
Suomen vapaakirkko	14 292	1 908	1 780	1 976	1 783	2 385	2 271	2 189
Katolinen kirkko Suomessa	10 090	2 467	1 377	1 561	1 719	1 330	910	726
Islamilais seurakunnat	8 230	2 963	1 264	1 277	1 322	763	357	284
Suomen Helluntaikirkko	5 440	716	628	825	619	666	844	1 142
Adventtikirkot	3 688	260	390	378	377	590	645	1 048
Myöh. Aik. Pyh. Jeesuksen Kr. kirkko	3 239	562	518	441	392	419	395	512
Baptistiyhdyskunnat	2 372	204	267	291	288	341	386	595
Metodistikirkot	1 301	164	104	145	155	212	239	282
Juutalais seurakunnat	1 236	184	159	153	150	176	200	214
Buddhalaiset yhdyskunnat	353	44	39	67	91	70	29	13
Suomen Anglikaaninen kirkko	89	12	8	7	8	12	14	28
Muut	1 239	142	145	170	155	194	246	187
Usk. yhdysk. kuulumattomat	945 330	100 891	104 669	166 724	148 123	165 048	151 167	108 708

- Tieto Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumisesta perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin.

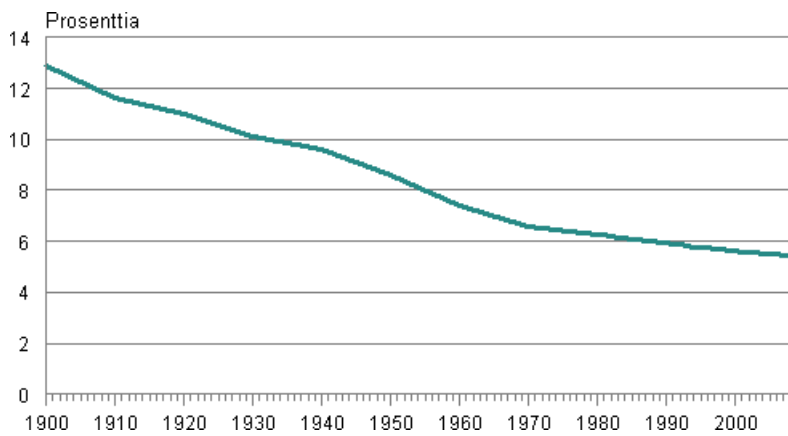
Väestö uskonnollisen yhdyskunnan mukaan 2003 - 2009

Uskonnollinen yhdyskunta	Vuosi						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Yhteensä	5 219 732	5 236 611	5 255 580	5 276 955	5 300 484	5 326 314	5 351 427
Suomen ev.lut. kirkko	4 396 813	4 386 336	4 373 556	4 355 949	4 334 586	4 299 186	4 273 425
Muut luterilaiset	1 019	1 012	1 031	1 032	1 017	1 076	1 196
Suomen ortodoksinen kirkkokunta	57 044	57 529	57 829	58 149	58 379	58 445	58 539
Muut ortodoksit	1 409	1 549	1 705	1 869	2 003	2 091	2 226
Jehovan todistajat	18 245	18 239	18 329	18 306	18 177	18 025	19 142
Suomen vapaakirkko	13 443	13 565	13 711	13 895	14 022	14 233	14 292
Katolinen kirkko Suomessa	7 897	8 094	8 446	8 783	9 184	9 672	10 090
Islamilais seurakunnat	2 748	2 833	4 239	4 944	5 689	6 822	8 230
Suomen Helluntaikirkko	1 000	1 294	1 992	2 485	3 455	4 648	5 440
Adventtikirkot	4 099	4 031	4 015	3 986	3 821	3 751	3 688
Myöh. Aik. Pyh. Jeesuksen Kr. kirkko	3 317	3 315	3 301	3 282	3 264	3 251	3 239
Baptistiyhdyskunnat	2 446	2 611	2 422	2 419	2 398	2 382	2 372
Metodistikirkot	1 244	1 250	1 256	1 281	1 267	1 279	1 301
Juutalais seurakunnat	1 189	1 203	1 184	1 194	1 181	1 230	1 236
Buddhalaiset yhdyskunnat	39	40	68	135	110	103	353
Suomen Anglikaaninen kirkko	99	97	93	88	89	88	89
Muut	783	812	881	916	1 119	1 204	1 239
Usk. yhdysk. kuulumattomat	706 898	732 801	761 522	798 242	840 723	898 828	945 330

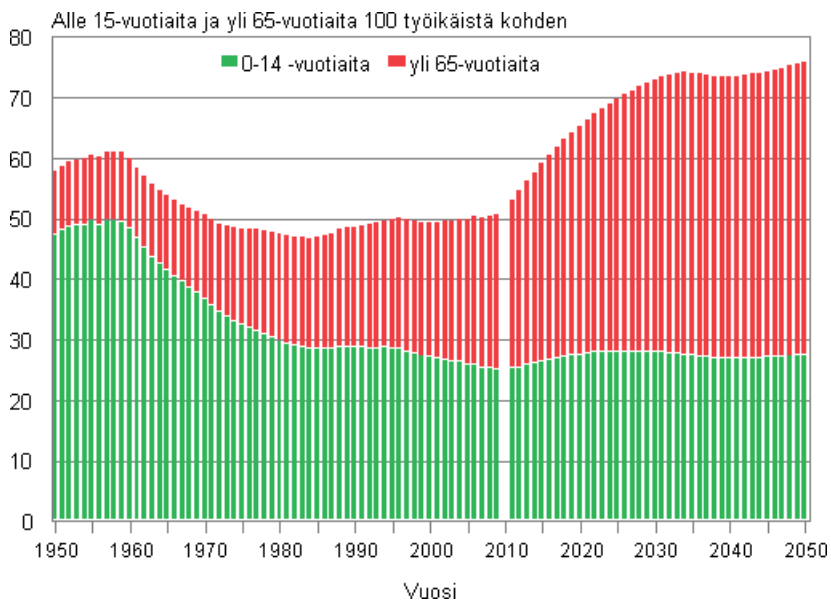
- Tieto Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumisesta perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin.

Liitekuviot

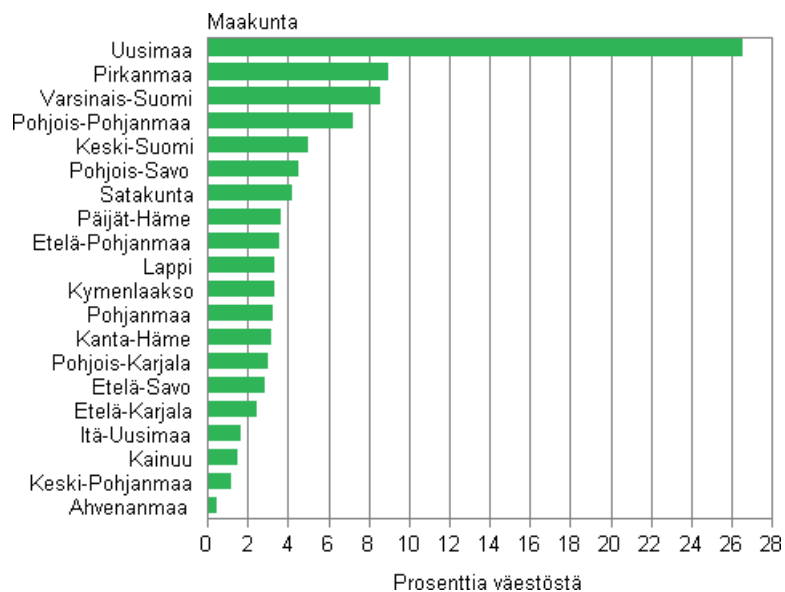
Ruotsinkielisten osuus väestöstä 1900-2009



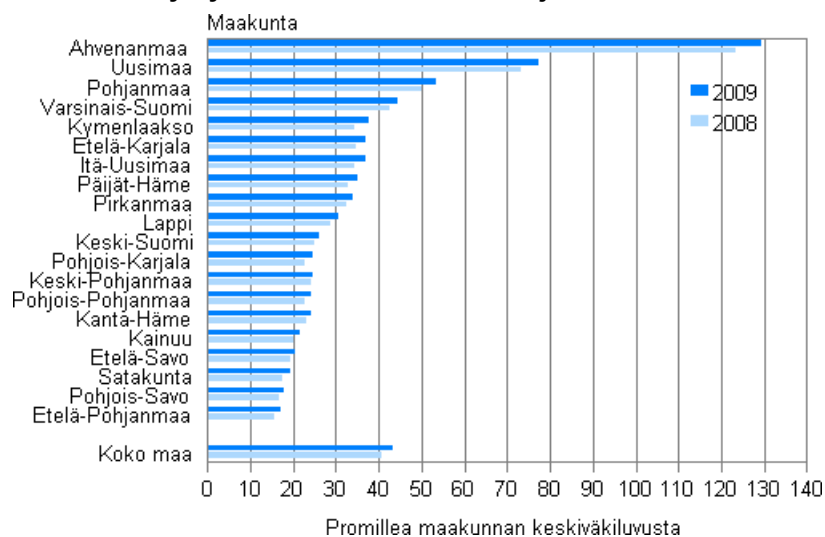
Väestöllinen huoltosuhde 1950-2009 ja ennuste 2010-2050



Maakuntien osuus väestöstä vuonna 2009



Ulkomailla syntyneet maakunnittain 2008 ja 2009



Laatuseloste: Väestörakenne 2009

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestörakennetilasto kuvaa Suomessa vuoden viimeisenä päivänä asunutta väestöä.

Väestörekisterikeskus ja maistraatit pitävät yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee väestötietolaki (11.6.1993/507). Päättäneen vuoden väestömuutosilmoituksia odotetaan tammikuun viimeiseen päivään (laki väestötietolain 18 §:n muuttamisesta 24.11.1995). Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1437-09).

Käsitteet

Asuinpaikalla tarkoitetaan sen asunnon sijaintia, jossa henkilö oli kirjoilla vuoden viimeisenä päivänä. Nykyinen kotikuntalaki antaa henkilölle mahdollisuuden vapaasti valita vakinaisen asuinpaikkansa. Esim. opiskelijat voivat halutessaan olla kirjoilla opiskelu-paikkakunnallaan. Myös asunnottomat kuuluvat kunnassa vakinaisesti asuvaan väestöön.

Henkilöllä voi vakinaisen asuinpaikan lisäksi olla tilapäinen asuinpaikka asunnossa, jossa hän ilmoituksensa mukaan asuu tilapäisesti vähintään kolme kuukautta. Tilastot tehdään vain vakinaisen asuinpaikan mukaan. Tieto henkilön asuinpaikasta on saatu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä.

Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. Tieto on saatu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä.

Kansalaisuus on yksilön ja valtion välinen lainsäädännöllinen side, joka määrittää yksilön aseman valtiossa ja jolla määritetään yksilön ja valtion välisiä keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia (Kansalaisuuslaki, 359/2003). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut.

Kansalaisuusluokituksessa käytetään ISO 3166 -standardia.

Keskiväkiluku on vuoden alun ja vuoden lopun väestömäärän aritmeettinen keskiarvo.

Kieli tallennetaan väestötietojärjestelmään samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle nimen ja uskontokunnan. Kieli säilyy samana, ellei sitä erikseen muuteta. Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei tammikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon kieleksi ja uskonnoksi äidin kieli ja uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmennyntä ilmoituksen saavuttua. Kielitieto voi muuttua kaksikielisten perheiden lapsilla, joille saatetaan merkitä väestötietojärjestelmään kieleksi isän kieli.

Vuoden 2009 Väestötietojärjestelmän luotettavuustutkimuksessa noin 9 000 työikäiseltä henkilöltä kysyttiin, onko heidän väestötietojärjestelmään merkitty äidinkieltensä oikea. Tieto oli oikein 99,7 prosentilla vastanneista.

Väestörekisterikeskus on siirtynyt kielikoodauksessa vuoden 1999 aikana ISO 639 -standardiin. Tilastokeskus on saanut vuodesta 1999 lähtien Väestörekisterikeskukselta kielet valmiiksi koodattuina (ISO 639-1) ja koodaamattomat kielet selväkielisinä. Selväkielisistä kielten nimistä löytyi paljon koodaantuvia kieliä hieman väärin kirjoitettuna tai ruotsinkielellä. Näille kielille on annettu Tilastokeskuksessa koodi. Aikaisempina vuosina Tilastokeskus on koodannut kaikki vieraat kielet selväkielisistä nimistä ja antanut koodin kielelle, jos sillä on Suomessa ollut noin 15 puhujaa.

Siviilisäätyluokitus on seuraava:

- naimaton
- naimisissa
- eronnut
- leski
- rekisteröidyssä parisuhteessa
- eronnut rekisteröidystä parisuhteesta
- leski rekisteröidyn parisuhteen jälkeen

Vuonna 2009 oli väestötietojärjestelmässä 26 000 henkeä ilman tietoa siviilisäädystä. He olivat maahanmuuttajia, joiden siviilisäätystä ei oltu pystytty varmentamaan. Tilastoja varten heistä lapsettomat henkilöt koodattiin naimattomiksi ja jos henkilöllä oli lapsia, hänen puuttuva siviilisäätynsä muutettiin eronneeksi.

Syntymämaa määräytyy sen mukaan, mikä on ollut äidin vakituinen kotimaa lapsen syntymähetkellä. Siten esimerkiksi ennen Viron itsenäistymistä syntyneillä virolaisilla maahanmuuttajilla syntymämaa on Neuvostoliitto. Samoin Suomen luovuttamilla alueilla syntyneiden syntymämaa on Suomi, vaikka alue ei enää kuulu Suomelle. Syntymämaa tulee syntymäajankohdan valtiorakenteen mukaisena. Syntymämaan koodauksessa käytetään ISO 3166 –standardia.

Tilastollinen kuntaryhmitys on Tilastokeskuksessa kehitetty luokitus, joka korvaa kuntien tilastoinnin kaupunkeihin ja muihin kuntiin. Luokitus on ollut käytössä vuodesta 1989 lähtien. Tämä luokitus erottelee kuntia kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden mukaan paremmin kuin hallinnollinen jako kaupunkeihin ja muihin kuntiin.

Kuntaryhmityksessä kunnat ryhmitellään taajamaväestön osuuden ja suurimman taajaman väkiluvun perusteella kolmeen luokkaan:

1. Kaupunkimaiset kunnat
2. Taajaan asutut kunnat
3. Maaseutumaiset kunnat

Kaupunkimaisiin kuntiin luetaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000.

Taajaan asuttuja kuntia ovat puolestaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000, mutta alle 15 000.

Maaseutumaisiin kuntiin kuuluvat ne kunnat, joiden väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 sekä ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.

Luokitus on päivitetty vuoden 2005 taajamarajatietojen pohjalta. Edellinen luokitus oli vuodelta 2000. Luettelo vuoden 2005 taajamarajojen perusteella muodostetun kuntaryhmittelyn mukaisista kunnista on Tilastokeskuksen Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot -julkaisussa. Julkaisussa on myös luettelo kunnista, kuntamuodoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.

Uskonnollisen yhdyskunnan tieto saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä. Lapselle ilmoitetaan väestötietojärjestelmään nimenannon yhteydessä uskontokunta. Tieto pysyy samana, ellei sitä erikseen ilmoittamalla muuteta.

Uusi Uskonnonvapauslaki (453/2003) astui voimaan 1.8.2003. Uusi laki mahdollisti henkilön kuulumisen useampaan uskonnolliseen yhdyskuntaan samanaikaisesti kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen. Siirtymäaika päättyi 1.8.2006, jonka jälkeen uskonnolliset yhdyskunnat päättävät itse, voivatko niiden jäsenet kuulua myös muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin. Mikäli henkilö on useamman kuin yhden uskonnollisen yhdyskunnan jäsen, on henkilö Tilastokeskuksen uskonnollisten yhdyskuntien tilastossa mukana sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärässä, johon hän on ensiksi liittynyt. Tällaiset henkilöt puuttuvat sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärästä, johon he ovat liittyneet ollessaan jo jonkin muun uskonnollisen yhdyskunnan jäsen.

Uskontokuntatilastot tehdään vain Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin merkittyihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluvista henkilöistä. Uskonnollisen yhdyskunnan voi Suomessa perustaa vähintään 20 täysi-ikäistä henkilöä (Uskonnonvapauslaki 453/2003).

Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei tammikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon uskonnoksi äidin uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmäntynyt ilmoituksen saavuttua.

Ulkomaalaisten osalta uskontokuntatieto ei anna oikeaa kuvaa. Kaikki heidän uskonnolliset yhdyskuntansa eivät ole Patentti- ja rekisterihallituksen rekisterissä eivätkä kaikki uskonnon harjoittajat liity seurakuntiin. Esimerkiksi somalinkielisistä 72 prosenttia ei väestötietojärjestelmän mukaan kuulu mihinkään rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Uskontokuntatieto on erittäin arkaluonteiseksi määritelty tieto. Maakunnittain voidaan julkistaa vain vähintään 5 ja kunnittain vähintään 10 tapausta sisältäviä uskontokuntia.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakituisesti Suomessa, vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla.

Ulkomaalaisella on kotipaikka Suomessa, jos hänen oleskelunsa on tarkoitettu kestävänsä tai on kestänyt vähintään yhden vuoden. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestöaineisto on kokonaisaineisto. Siinä on väestötietojärjestelmästä poimittu koko Suomen maassa asuva väestö.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2009 tutkimuksessa vastanneista 99,0 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 12,2 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 89,8 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,0 prosentilla vääräksi ja 5,2 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 97,9 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna

väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestön vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väkiluvuista ennen yhdistymistä on kuitenkin tarvittaessa saatavilla.

Kunnittaisia ennakkollisia väestötietoja on saatavilla kuukausittain. Ennakkotiedoista ilmestyy myös Väestön neljännesvuositilasto –julkaisu aina päättyneenä neljännessä seuraavan kuun lopulla.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmalla alueella Tilastokeskuksen ilmaisessa väestötietopalvelussa internetissä.

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain.

Altika-tietopalvelussa on myös kunnittaisia väestötietoja vuodesta 1975 lähtien.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoteen 1998 asti vuodenvaihteen kunnittaiset väestötilastot tehtiin vuoden viimeisen päivän aluejaon mukaan. Vuodesta 1999 lähtien on käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Laskettaessa kunnan väestömäärän muutosta on muutos laskettu yhdistyneiden kuntien kohdalla huomioiden yhdistyvien kuntien aikaisemmat väkiluvut.

Taulukoitaessa väestöllisiä alueellisia aikasarjoja voidaan taulukot tehdä joko kunkin vuoden aluejaon mukaan tai päivittäen aluejakoa takautuvasti viimeisen vuoden tilastoja vastaavaksi. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestötietoja on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1865 lähtien on julkaistu seurakunnittaisia väestömääriä ja vuodesta 1880 kunnittaisia väestömääriä. Papiston kymmenvuotistauluista on saatavilla väestön ikä-, siviilisäätö- ja kielitietoja seurakunnittain vuoteen 1940 asti. Kunnittain nämä tiedot ovat vuodesta 1950 kymmenvuosittain väestölaskentoihin perustuen. Vuosittain kunnittaisia väestön ikätietoja sekä siviilisäätö- ja kielitietoja on saatavissa vuodesta 1970 alkaen.

Sähköisessä muodossa kunnittaisia väestötietoja on saatavilla Altika-tietopalvelussa vuosittain vuodesta 1975 lähtien. Maksuttoman väestötietopalvelun aikasarjat alkavat vuodesta 1865, kunnittain vuodesta 1980.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen.

Väestörekisterikeskus julkistaa internet-sivuillaan helmi-maaliskuun vaihteessa asukasluvun vuodenvaihteessa. Luku on sama kuin Tilastokeskuksen vuodenvaihteen tilasto.

Lisäksi Väestörekisterikeskus julkistaa asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotilastoista. Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen kuun vaihtuessa. Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua ennen kuin tekee ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

Lisätietoja

Markus Rapo (09) 1734 3238
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma
vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute